

Hiekan masmalokedon hoitosuunnitelma

Hiekan alueella Vihdissä (kartta 1) esiintyy pohjanmasmaloa (*Anthyllis vulneraria ssp. lapponica*) ja sillä elävää masmalokirvaa (*Aphis klimeschi*).

Pohjanmasmalo on harvinainen harjukasvi, joka vaatii kasvupaikaltaan avoimuutta ja paahteisuutta. Pohjanmasmalo on luokiteltu silmälläpidettäväksi lajiksi (NT) sekä alueellisesti uhanalaiseksi (RT – vyöhykkeet 1b, 2a, 2b, 4a ja 4b).

Masmalokirva on nivelkärsäisiin kuuluva hyönteislaji, joka elää ainoastaan masmalolla. Hiekan alue Vihdissä on lajin ainoa tunnettu esiintymisalue Suomessa. Masmalokirva on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi (EN).

Pohjanmasmalon ja masmalokirvan uhkana on ensisijaisesti esiintymäpaikkojen umpeenkasvu.

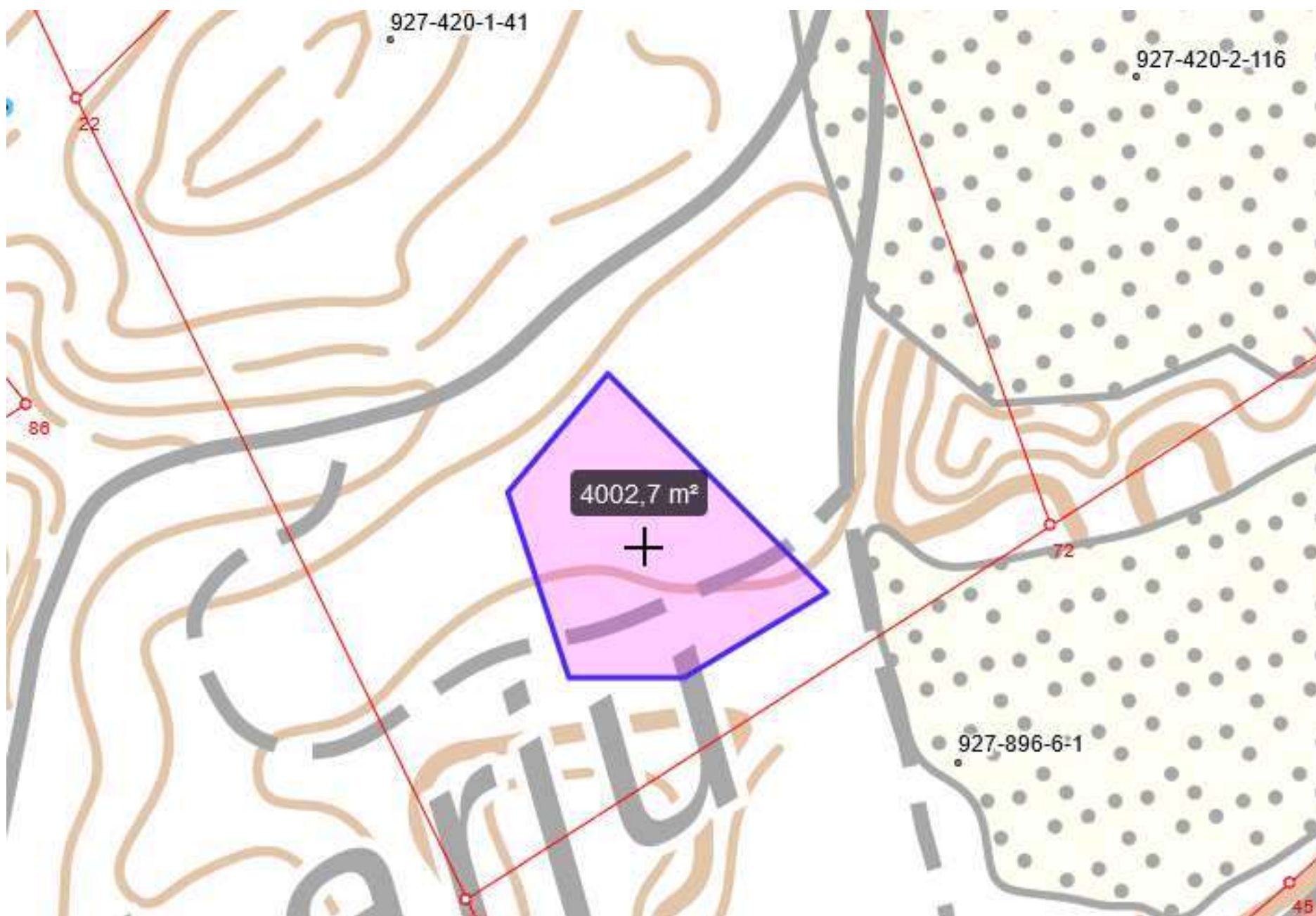

Kartta 1. Pohjanmasmalosta ja masmalokirvasta on tehty havaintoja karttaan varjostetulta alueelta Hiekan teollisuusalueella sekä läheisillä tienvarsilla ja maanottoalueilla. Monet esiintymistä ovat hävinneet umpeenkasvun myötä.

29.7.2024

Hoitokohde

Hoitoalue on entistä maa-aineksenottoaluetta (kartta 2 ja kuva 1), jonka omistaa Saint-Gobain Finland Oy. Alue on maisemoitu istuttamalla mäntyjä. Nämä ovat enimmäkseen 2-3 metrin korkeisia. Kenttäkerros on niukkakasvista, valtalajina on harvaan kasvava pohjanmasmalo. Myös harvinaista harjukeltamaitetta esiintyy alueella. Alueen eteläreunalla kasvaa hieman komealupii-
nia. Maanpinta on avointa soraa ja hiekkaa sekä laikuittain hietikkotierasammalta.

Kartta 2. Hoitoalue on noin 0,4 hehtaarin laajuinen ala kiinteistöllä 927-420-1-41.

Uhkatekijät ja hoidon tavoite

Masmaloa uhkaa mäntyjen varttuessa lisääntyvä varjoisuus, joka heikentää valoa vaativan masmalon kasvuoloja. Mäntyjen katveessa alueelle leviää vähitellen myös kangasmetsän kasvillisuus, joka vähitellen syrjäyttää masmalon.

Myös lupiini on levitessään vakava uhka masmalolle. Se muodostaa tiheitä kasvustoja, joissa masmalo ei kykene kasvamaan.

Hoidon tavoitteena on alueen säilyttäminen masmalolle ja masmalokirvalle sopivan avoimena ja paahteisena.

29.7.2024

Kuva 1. Pohjanmasmalo on hoitoalueen keskiosissa valtalajina. (Kuva 5.6.2024 Esko Vuorinen)

Hoito

Masmalo viihtyy parhaiten avoimella hiekkamaalla. Tämän vuoksi hoitona on:

- Lupiinit kitketään tai kaivetaan juurineen pois kasvukauden aikana, mieluiten alkukesästä tai keväällä. Lupiinien hävittäminen täysin vaatii useampaa kitkentäkertaa todennäköisesti useampana kesänä.
- Lupiinien siementäminen estetään alueen lähistöllä katkomalla kukkavarret alkukesällä ennen siemenpalkojen kehittymistä.
- Männyntaimet raivataan pois. Myös muu vesakko ja pensaat raivataan pois. Mahdolliset katijat voi säästää.
- Raivausrangat ja -risut kasataan alueen reunoille. Tällaiset lahoppuukasat ovat hyödyksi mm. monille pistiäisille.
- Masmalo menestyy heikosti sulkeutuneessa kasvillisuudessa. Siksi alueelle leviävää muuta kasvillisuutta pidetään harvempana esimerkiksi niittämällä ja muokkaamalla maata niin, että kivennäismaa paljastuu. Tähän ei ole todennäköisesti tarvetta kuin vasta 5-10 vuoden kuluessa.